

CASSA DE PĂSTRARE DIN DETA.
RAPORTUL

Direcțiunei și Comitetului de Supraveghere
al anului a LVI-a.

Către Adunarea Generală ordinară a acționarilor din 10 Martie 1929.

LVI. évi jelentés és zárszámadás a
DETTAI TAKARÉKPÉNZTÁR
BCU Cluj / Central University Library Cluj
1928-ik üzletéveről.

Bemutatva 1929 évi március hó 10.-én megtartott rendes közgyűlésen.

LVI. Geschäftsbericht u. Schlussrechnung der
DETTAER SPARKASSA
über das Jahr 1928.

Vorgelegt der am 10. März 1929 abgehaltenen ordentl. General-
versammlung.

Direcțiunea — Igazgatóság — Direktion.

Președinte — Elnök — Präses:

Uhrmann Alfréd (1901)

proprietarul firmei Heldenwanger și Uhrmann,
Heldenwanger és Uhrmann cég tulajdonosa — Eigentümer der Firma Heldenwanger & Uhrmann.

Vicepreședinte — alelnök — Vicepräses:

Dr. Polgár Sándor (1909)

avocat — ügyvéd — Advokat.

Dr. Barta Ignác (1921)

avocat — ügyvéd — Advokat.

Dr. Frey Lajos (1900)

medic — orvos — Arzt.

Jäger Alfréd (1916)

Proprietarul firmei Fiul lui Matei Jäger
Jäger Mátyás Fia cég tulajdonosa
Eigentümer der Firma Mathias Jäger's Sohn.

Róna Arpád (1917)

director de banca — bankigazgató Bankdirektor.

Gitta Béla (1918)

Director executiv — vezérigazgató — leitender Direktor.

Buchmann Nándor (1900)

Privat magánzó — Privatier.

Dr. Fischer Ágoston (1913)

medic — orvos — Arzt.

Lamoth Sándor (1921)

directorul morei cu aburi și fabrica de mașini s. a. lui A. Lamoth.
a Lamoth Sándor gőzmalom és gépgyár r. t. igazgatója.
Direktor der A. Lamoth Dampfmühle und Maschinenfabrik A.-G.

Stern Jenő (1925)

mare proprietar și președinte al casei de Păstra re din Gataia.
nagybirtokos, a Gattajai Takarékpénztár elnöke.
Grossgrundbesitzer und Präses der Gattajaer Sparkassa.

Szana Zsigmond (1917)

directorul Băncii Timișoarei și societate Comercială pe Act, consul englez
a Temesvári Bank és Kereskedelmi r. t. vezérigazgatója, angol konzul.
Generaldirektor der Temesvarer Bank- u. Handels-A.-G., Britischer Konsul.

Consiliul de supraveghere

Felügyelőbizottság — Aufsichtsrat.

Președinte — elnök — Präses:

Dr. Ferch József (1907)

proprietar — földbirtokos — Grundbesitzer.

Brunner Aladár (1922)

membru intern al firmei Frații Brunner.
a Brunner Testvérek cég beltagja.
Mitcheff der Firma Brüder Brunner.

Frankl Adolf (1914)

privat — magánzó — Privatier.

Jäger Mátyás (1926)

proprietar — földbirtokos — Grundbesitzer.

Schiller Gyula (1926)

director de banca — bankigazgató — Bankdirektor.

Procuror — Ügyész — Rechtsanwalt:

Dr. Barta Ignác (1900).

Funcționari — Tisztviselők — Beamten.

Tiroch József (1900)

Subdirektor — aligazgató — Vizedirektor

Korek Mátyás (1923)

contabil — könyvelő — Buchhalter.

Schmidt Rezsóné (1917)

cassier — pénztáros — Kassier.

Tiroch Lajos (1927)

practicant — gyakornok — Praktikant

Ordinea de zi :

1. Raportul direcțiunii și consiliului de supraveghere pro 1928, prezentarea bilanțului hotărâre relativ la împărțirea beneficiului net și absolvirea direcțiunii și a consiliului de supraveghere de gestiunea lor.
2. Alegerea consiliului de supraveghere pe 1 an.

Direcțiunea.

Napirend :

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1928 üzleti évről, a mérleg előterjesztése. A nyereség hováfordítása iránti javaslat elfogadása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére felmentvény megadása. BCU Cluj / Central University Library Cluj
2. Felügyelőbizottság választása 1 évre.

Az igazgatóság.

Tagesordnung :

1. Bericht der Direktion und des Aufsichtsrates und Vorlage der Bilanz pro 1928, Antrag wegen Verwendung des Reingewinnes und Erteilung des Absolutariums der Direktion und des Aufsichtsrates.
2. Wahl des Aufsichtsrates auf ein Jahr.

Die Direktion.

Raportul Direcțiunei.

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ!

Cu anul de gestiune 1928 ne am incheat al 56-lea an de gestiune, despre care avem onoare a raporta după cum urmează:

Deja in anul anterior 1927 in chestiunea financiară s'a putut observa o ușurare gradativă. Această ușurare s'a arătat și in anul 1928, ceace atribuim stabilizării valutei noastre. Starea calmă și stabilă la piața financiară, ceace a caracterizat trecutul an, ne a făcut posibil, ca printr'o micșorare gradativă a dobânzilor in nici intr'un caz n-a depășit cea a băncilor mari. Acestui fapt să-i poate imputa, că in anul trecut publicul in mod mai intensiv a reclamat credite. Cu simț plăcut putem raporta, că ne a succes a indestuli pretențiunile tuturor clienților noștri demni de credite. Bonitatea imprumuturilor acordate am examinat-o cu o severitate intensivă, deci n'avem nici o poziție dubioasă.

Stocul depunerilor nu arată ridicare așa de mare ca in anul trecut. Explicația să găsește in aceea, că lumea depunătoare și acum nu bonitatea o caută, ci plăsările particulare cu dobânzi mai mari, lasând fără vedere rizicul mare, care este in legătură cu aceasta. Sperăm însă, că din cele 2 cazuri din trecut, cu pierderea sumelor destul de mari, capitaliști au învățat, că așezarea banilor lor să țină in seamă și bonitatea.

Conform statutelor noastre societolile noastre finale au fost expuse in timp potrivit la vederea tuturor domnilor acționari și au fost aprobate de către comisiunea de supraveghere. Anul de gestiune s'a inchis cu un venit de Lei 606.664.78 apoi ne stă la dispoziția reportul anului 1927 in suma de 49.462.55 deci in total suma de Lei 656.127.33 și in privința distribuirei acestei sume. Vă facem următoarea propunere:

Să hotărească On. adunare generală, ca să se plătească:

drept dividende după fiecare acție, împreună cu darea, plătitibil dela 1 Aprilie 1929 sumă de Lei 35 deci in total	Lei 350.000.—
drept tantiema direcțiunei	„ 91.000.—
drept onorar pentru comisiune de supraveghere	„ 10.000.—
pentru ridicare la 1.9 milioane a fondului de rezervă	„ 138.250.—
drept report pentru anul viitor	„ 66.877.33
	<hr/>
	Lei 656.127.33

Dacă veți binevoi a admite propunerea noastră: toate rezervele noastre se vor ridica la suma de 2,400.000.— Lei.

Propunăm mai departe, că fondurile de rezervă cel ordinar cu cel special să fie unificate.

* * *

Cassa de Păstrare din Gataia s. p. a aparținătoare la concernul nostru arată un rezultat frumos, care face posibil, ca să se plătească dividendă anului anterior adecă Lei 35.— (35%).

* * *

Mai reportăm, că a expirat mandatul comisiunei de supraveghere și astfel sunt de a se alege 5 membri ai comisiunei de supraveghere.

In sfârșit vă rugăm, să binevoiți a acorda absolutoriul pentru anul de gestiunea 1928 atât direcțiunei cât și a comisiunei de supraveghere.

Detă, la 11 Februarie 1929.

DIRECȚIUNEA.

Igazgatósági jelentés.

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

Az 1928 évvel 56-ik üzletévünket zártuk le, melyről a következőkben számolunk be.

Már az előző 1927 évben a pénzviszonyokat illetőleg fokozatos enyhülés volt észlelhető. Ezen enyhülési folyamat az 1928. évre is áthúzódott, melynek magyarázatát valutánk stabilitásában kereshetjük. A pénz piac nyugodtsága, mely az elmúlt évet jellemezte, lehetővé tette számunkra azt, hogy adósainkkal szemben a kamat margét méltányos lezárással elviselhetőbbé tegyük. Kamat felszámításunk egyetlen esetben sem haladta túl a nagy intézetekéit. Ennek tulajdonítható az, hogy intézetünkkel szemben az elmúlt évben a hitelt kereső közönség fokozott igényléssel lépett fel. Jól eső érzéssel jelenthetjük azt, hogy minden arra érdemes ügyfelünk igényét sikerült kielégítenünk. A nyújtott kölcsönök bonitását fokozott szigorúsággal bíraltuk el és ennek tudható be az, hogy leírásra alkalmas anyagot nem találtunk.

Betéteink állaga nem tüntet fel oly arányu emelkedést, mint az előző évben. Ez abban leli magyarázatát, hogy a betétes közönség egy része még mindig nem a bonitást, hanem a több kamatot hozó privát elhelyezést keresi, figyelmen kívül hagyva az ezzel járó nagy kockázatot. Reméljük azonban azt, hogy a közel múltban lezajlott két esetből kifolyólag, hol igen nagy és tekintélyes privát pénzek veszték el, jobb belátásra bírják majd ezen tőkések és pénzeik elhelyezésénél a bonitást is szem előtt fogják tartani.

Zárószámadásainkat az alapszabályok szerint t. részvényeseinknek kellő időben közszemlére bocsátottuk és a felügyelőbizottság által jóváhagyatott. A lefolyt üzletév L. 606.664.78 nyereséggel zárult, azonkívül rendelkezésükre áll az 1927. évről áthozott L. 49.462.55, összesen: L. 656.127.33, melynek felosztására nézve a következő javaslatot tesszük:

Határozza el a tisztelt közgyűlés, hogy osztalékra 1929. április hó 1.-től részvényenként az adó betudásával adassék. L. 35.—	Lei 350.000.—
az igazgatóság számára	„ 91.000.—
a felügyelőbizottságnak	„ 10.000.—
a tartalékalap 1.9 millió leura való felemelésére	„ 138.250.—
új számlára vitessék elő	„ 666.877.33
	<hr/>
	Lei 656.127.33

Ezen javaslatunk elfogadásával összes tartalékaink Lei 2,400.000.— emelkednek.

* * *

Indítványozzuk továbbá, hogy a rendes és rendkívüli tartalékalapok egyesíttessenek.

* * *

Az érdekkörünkhöz tartozó Gattajai Takarékpénztár r.-t. továbbra is jó eredménnyel dolgozik. Osztalék fizetése ugyanolyan mint a tavalyi 35.— leu (35%).

Jelentjük továbbá, hogy a felügyelőbizottság megbízatása lejárt és így 5 felügyelőbizottsági tag választása a jelen közgyűlés feladata.

Végül kérjük, hogy ugy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság részére az 1928. évre a felmentvényt megadni szíveskedjenek.

Detta, 1929. évi február hó 11.-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Direktions-Bericht.

GEEHRTE GENERALVERSAMMLUNG!

Mit dem abgelaufenen Jahre 1928 haben wir unser 56. Geschäftsjahr abgeschlossen, über welches wir wie folgt berichten:

Bezüglich der Geldverhältnisse war schon im Jahre 1927 eine zunehmende Besserung wahrzunehmen, welche Erscheinung sich auch im Jahre 1928 das ganze Jahr hindurch bemerkbar machte und deren Ursache wir in unserer stabilen Geldwährung finden.

Die Ruhe am Geldmarkte, welche das vergangene Jahr kennzeichnete, hat es uns ermöglicht, den Zinsfuss bedeutend herabzusetzen, wodurch wir die Lage unserer Schuldner um vieles erleichterten. Die in Anrechnung gebrachten Zinsen überschritten in keinem einzigen Falle den Zinsfuss der städtischen Grossbanken. Diesem Umstande ist es auch zuzuschreiben, dass das kreditsuchende Publikum mit grösseren Anforderungen an uns herangetreten ist und können wir mit Freude konstatieren, dass wir alle Ansprüche der kreditfähigen Parteien voll befriedigen konnten. Die Bonität der gewährten Kredite haben wir mit Strenge geprüft und dieser Vorsicht können wir es auch verdanken, dass wir heuer keine Abschreibungen vornehmen mussten.

Unser Einlagestand weist verhältnissmässig keinen solchen Zuwachs auf als im Jahre 1927, was darin seine Erklärung findet, dass noch immer ein Teil der Einleger, weniger die Bonität als den hohen Zinsfuss vorzieht und seine Kapitalien bei Privaten plaziert, ohne das damit verbundene Risiko in Acht zu nehmen. Es ist jedoch zu hoffen, dass sich die Einleger bald zu einer besseren Anschauung bekehren werden, da in der nahen Vergangenheit in zwei Fällen bedeutende Privatgelder verloren gingen, was sehr viele Einleger veranlassen wird, bei Plazierung ihrer Ersparnisse in erster Linie die Bonität vor Augen zu halten.

Unsere Bilanz wurde unseren gesch. Aktionären im Sinne unserer Statuten zur Einsichtnahme vorgelegt und vom Aufsichtsrate gutgeheissen. Das abgelaufene Jahr hat einen Reingewinn von Lei 606.664.78 ergeben, dazu kommt noch der Gewinn-Vortrag vom Jahre 1927 Lei 49.462.55 zusammen Lei 656.127.33 über dessen Aufteilung wir folgenden Antrag stellen:

Die geehrte Generalversammlung möge beschliessen, dass für Dividende vom	
1. April 1929 — abzüglich der Steuer — pro Aktie Lei 35.—	Lei 350.000.—
für die Direktion	„ 91.000.—
für den Aufsichtsrat	„ 10.000.—
für Dotierung des Reservefondes auf 1.9 Millionen Lei	„ 138.250.—
zu verwenden und auf neue Rechnung den restlichen	
Betrag vorzutragen d. i.	„ 66.877.33
	<u>Lei 656.127.33</u>

Bei Annahme unseres Antrages erhöhen sich unsere sämtlichen Reserven auf Lei 2,400.000.—.

Wir beantragen weiters den Spezial-Reservefond mit dem Reservefond zu vereinigen.

* * *

Die zu unserem Interessenkreise gehörende Gattajaer Sparkassa A.-G. erreichte ebenfalls ein zufriedenstellendes Resultat und zahlt an Dividende wie im Vorjahre Lei 35.— (35%).

Weiters berichten wir, dass die Betrauung unseres Aufsichtsrates abgelaufen ist und durch Neuwahlen zu ersetzen ist.

Schliesslich bitten wir die geehrte Generalversammlung so der Direktion als auch dem Aufsichtsrate das Absolutorium zu erteilen.

Deta, am 11. Feber 1929.

DIE DIREKTION.

Raportul comitetului de supraveghere.

Onorată Adunare Generală!

Conform Statutelor Societății noastre avem onoare a Vă face cunoscut că am examinat Bilanțul și Contul de pierdere ce vi se supune spre aprobare de către Direcțiune, găsindu-le conform cu registrele Societății. Vă rugăm deci, Domnilor acționari, să binevoiți a aproba Bilanțul și Contul de Profit și Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1928 astfel cum vi se prezintă de Direcțiune.

În consecință și partea noastră primim și recomandăm spre primire propunerca cuprinsă în darea de seamă a direcțiunei referitoare la împărțirea profitului curat disponibil.

Detta, la 14 Februarie 1929.

INSPECȚIUNEA:

Aladar Brunner m. p.

Dr. Iosif Ferch m. p.,
președinte.

Matei Jäger m. p.

Adolf Frankl m. p.

Iuliu Schiller m. p.

A felügyelőbizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünk 1928. évi zárszámadását a kereskedelmi törvény és alapszabályaink rendelkezéséhez híven felülvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy a zárszámadás a szabályszerűen vezetett és lezárt főkönyvekkel és segédnaplókkel teljesen megegyezik.

Meggyőződünk továbbá arról is, hogy az összes naplókban kitüntetett tételek tényleg fennállanak s hogy a mérleg helyesen lett összeállítva, illetve szerkesztve.

Ennélfogva az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztása és hováfordítása iránt tett indítványához egész terjedelmében hozzájárulunk s midőn az indítványt elfogadásra ajánljuk, egyben felkérjük a tisztelt közgyűlést, miszerint az igazgatóság, nemkülönben alulírott felügyelőbizottságnak az 1928. üzleti évre vonatkozó felmentvényt megadni kegyeskedjék.

Kelt Dettán, 1929 február 14.-én.

A DETTAI TAKARÉKPÉNZTÁR FELÜGYELŐBIZOTTSÁGA:

Brunner Aladár s. k.

Dr. Ferch József s. k.
elnök.

Jäger Mátyás s. k.

Frankl Adolf s. k.

Schiller Gyula s. k.

Bericht des Aufsichtsrates.

Geehrte Generalversammlung!

Nach Vorschrift des Handelsgesetzes und der eigenen gesellschaftlichen Statuten haben wir den Rechnungsabschluss unseres Institutes für das Jahr 1928 einer eingehenden Prüfung unterzogen, mit den in Ordnung geführten und abgeschlossenen Haupt und Nebenbüchern verglichen und überall in vollkommener Uebereinstimmung gefunden.

Wir haben uns ferner die Ueberzeugung verschafft, dass alle büchermässig nachgewiesenen Bestände vollzählig vorhanden sind und die Bilanz richtig zusammengestellt und verfasst ist.

Demnach haben wir uns dem Antrage der Direktion über die Verwendung des Reingewinnes in allen Punkten angeschlossen und indem wir diesen Antrag zur geneigten Annahme empfehlen, ersuchen wir die geehrte Generalversammlung, sowohl der Direktion als auch uns, dem Aufsichtsrate, für das Jahr 1928 das Absolutorium erteilen zu wollen.

Detta, am 14. Februar 1929.

DER AUFSICHTSRAT DER DETTAER SPARKASSA:

Aladar Brunner m. p.

Dr. Josef Ferch m. p.,
Präsident.

Mathias Jäger m. p.

Adolf Frankl m. p.

Julius Schiller m. p.

